

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0821U101986

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 01-07-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шапошніков Юрій Вадимович
2. Shaposhnikov Yurii Vadymovych

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право. Право

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 29-06-2021

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача: Служба безпеки України

Код за ЄДРПОУ: 00034074

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 33, м. Київ, 01601, Україна

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 64.086.030

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61024, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61024, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 10.77, 10.79

Тема дисертації:

1. Кримінальна відповідальність за непокору (ст. 402 КК України).
2. Criminal liability for disobedience (Article 402 of the Criminal Code of Ukraine).

Реферат:

1. . Робота є першою в українській науці кримінального права кваліфікаційною науково-дослідною працею після набрання чинності КК України 2001 року, яка присвячена питанню кримінальної відповідальності за непокору згідно з КК України і низки практичних проблем, які виникають при кваліфікації вказаного військового кримінального правопорушення. Використовуючи історико-правовий та порівняльно-правовий методи досліджено генезу вітчизняного законодавства про кримінальну відповідальність за військові злочини з років Київської Русі по теперішній час, а також на підставі загальнонаукових методів проаналізовані положення кримінальних кодексів та військово-кримінальних законів 28 держав ближнього і далекого зарубіжжя щодо кримінальної відповідальності за вчинення непокори. Досліджено родовий, видовий та безпосередній об'єкт непокори та зроблено висновок, що безпосереднім об'єктом непокори є суспільні відносини між начальником та підлеглим, які визначені відповідним порядком підлеглості

(виконання наказів) та військової честі, що встановлені законами та військовими статутами При аналізі об'єкту та об'єктивної сторони з'ясовано механізм заподіяння шкоди військово-службовим суспільним відносинам шляхом злочинного впливу спрямованого на соціальний зв'язок між командиром (начальником) та підлеглим. Підлеглий протиправно протиставляє свою волю волі начальника, не підкоряється останньому шляхом відмови виконати наказ, обов'язковий для виконання, тим самим деформує статичний зв'язок між собою та начальником, який існує з приводу виконання обов'язків військової служби. Виявлено всі ознаки, які притаманні наказу, як однієї з форм взаємодії між військовим начальником та підлеглим й за своїм змістом становить вид владного розпорядження начальника, спрямоване до підлеглого, яке повинно стосуватися тільки інтересів військової служби, при цьому доведено, що невиконання лише законного наказу начальника утворює об'єктивну сторону складу непокори. Зроблено висновок про необхідність скасування інституту беззастережного виконання військового наказу та нормативно-правове закріплення спеціальної процедури оскарження виконавцем законності наказу. Така формальна процедура повинна являти собою відносно протяжний у часі і розбитий на певні стадії процес вирішення конфліктної ситуації в інтересах служби та захисту прав і свобод людини, які можуть бути порушені у разі виконання незаконного наказу. Доведено, що настання юридичного факту початку військової служби не може вимірюватися таким невизначеним, триваючим проміжком часу, як день. Вбачається, що термін «день» в статті 24 Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу» слід замінити на термін «час», це узгоджується також із терміном кримінального права – «час вчинення кримінального правопорушення». При аналізі психічного ставлення військовослужбовця до вчиненого ним діяння обґрунтовано, що усвідомлення суспільної небезпечності непокори впливає з усвідомлення її протиправності, а не навпаки. Цей висновок базується на змішаній протиправності непокори, при вчиненні якої військовослужбовець порушує не лише приписи кримінального законодавства, а й норми військових статутів.

2. Using historical-legal and comparative-legal methods, the genesis of domestic legislation on criminal liability for war crimes from the years of Kievan Rus to the present is studied, as well as on the basis of general scientific methods the provisions of criminal codes and military-criminal laws of 28 near and far responsibility for disobedience. The generic, specific and direct object of disobedience is investigated and it is concluded that the direct object of disobedience is the social relations between the chief and the subordinate, which are determined by the appropriate order of subordination (execution of orders) and military honor established by laws and military statutes. The analysis of the object and the objective side clarifies the mechanism of harm to military service public relations through criminal influence aimed at the social connection between the commander (chief) and subordinate. The subordinate unlawfully opposes his will to the chief, does not obey the latter by refusing to carry out the order, which is binding, thereby distorting the static relationship between himself and the chief, which exists in connection with the performance of military service. All the features inherent in the order, as one of the forms of interaction between the military commander and the subordinate and in its content is a kind of authoritative order of the commander, aimed at the subordinate, which should relate only to the interests of military service, while proving that forms the objective side of the composition of disobedience. It is concluded that it is necessary to abolish the institution of unconditional execution of a military order and normative and legal consolidation of a special procedure for appealing by the executor of the legality of the order. Such a formal procedure should be a relatively lengthy and fragmented process of resolving a conflict situation in the interests of service and protection of human rights and freedoms that may be violated in the event of an illegal order. It is proved that the onset of the legal fact of the beginning of military service cannot be measured by such an indefinite, lasting period of time as a day. It is seen that the term "day" in Article 24 of the Law of Ukraine "On Military Duty and Military Service" should be replaced by the term "time", this is also consistent with the term criminal law - "time of criminal offense". When analyzing the mental attitude of a serviceman to the act committed by him, it is substantiated that the awareness of the social danger of disobedience follows from the awareness of its illegality, and not vice versa. This conclusion is based on a mixed illegality of disobedience, in which the serviceman violates not only the provisions of criminal law, but also the rules of military statutes. It was found that the disposition of Art. 402 of the Criminal Code of Ukraine provides for two forms of non-compliance with the

order: disobedience and other intentional non-compliance with the order. These two forms differ from each other only in the degree of reaction of the serviceman to the order given by the chief. In the first case, the serviceman categorically declares that he will not perform the actions required by the chief or he refuses to stop the actions required to be terminated by the chief and in fact does not carry out the order of the chief. Otherwise, the refusal to execute the content of the order is manifested in a silent form, when the subordinate by his actions, gestures, facial expressions demonstrates a lack of intention to carry out the order.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Харитонов Сергій Олександрович
2. Kharytonov Sergiy Oleksandrovych

Кваліфікація: д. ю. н., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Храмцов Олександр Миколайович
2. Khramtsov Oleksandr Mykolaiovych

Кваліфікація: д. ю. н., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Васильєв Андрій Анатолійович
2. Vasyliev Andrii Anatoliiovych

Кваліфікація: к. ю. н., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Головкін Богдан Миколайович
2. Holovkin Bohdan Mykolaiovych

Кваліфікація: д. ю. н., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Володіна Оксана Олександрівна

2. Volodina Oksana Oleksandrivna

Кваліфікація: к. ю. н., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Орловський Руслан Семенович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Орловський Руслан Семенович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.